

**Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ**

**Актуальні проблеми професійної
підготовки поліцейського**
Матеріали круглого столу

м. Одеса, 26 жовтня 2016 року

Одеса
ОДУВС
2016

УДК 351.74 : 371.134
ББК 67.401.133.12 74.58
A43

Матеріали викладені у авторській редакції з незначними коректорськими правками.

Актуальні проблеми професійної підготовки
A43 поліцейського: матеріали кругл. столу, м.Одеса, 26 жовтня
2016 р. — Одеса : ОДУВС, 2016. — 204 с.

У цьому збірнику представлені науково-педагогічні працівники, практичні працівники правоохоронних органів, адюнкти, слухачі, студенти, курсанти. Всіх їх об'єднує спільне бажання – покращання професійної підготовки поліцейських, сприяння становленню особистості професіонала, здатного до ефективної діяльності в складних, напружених та екстремальних умовах.

Сподіваємось, що обмін думками буде плідним і сприятиме удосконаленню підготовки працівників поліції, досягнення високого рівня професіоналізму у всіх сферах практичної діяльності.

УДК 351.74 : 371.134
ББК 67.401.133.12 74.58

© ОДУВС, 2016

ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ

Ефективність діяльності поліцейських у боротьбі зі злочинністю є необхідною умовою соціально-економічного розвитку України й найважливішою вимогою суспільства, виконання якої залежить від якісної підготовки сучасних правоохоронців. Важливим чинником удосконалення професійної підготовки кадрів у вищих навчальних закладах системи МВС України є досягнення високого рівня розвитку фізичних якостей, зокрема силових, швидкісних, координаційних здатностей, витривалості та гнучкості, які великою мірою обумовлюють успішність подальшого формування у майбутніх поліцейських раціональної техніки самозахисту без зброї та рукопашного бою.

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що фізичну підготовку майбутніх правоохоронців слід розглядати як важливу педагогічну проблему, вирішення якої можливе при відповідному педагогічному супроводі, а саме багаторівневій системі фізичної підготовки курсантів, спрямованій на створення ефективних умов для успішного навчання, виховання і формування професійно-прикладної фізичної підготовки, метою якої є виявлення індивідуальних особливостей курсантів як основи розвитку професійної компетентності, формування у курсантів професійної готовності, професійного саморозвитку та самореалізації.

Дане питання досліджували такі науковці: І.І. Баїшев, Ю.М. Байтало, І.П. Закорко, Ю.А. Компанієць, А.Н. Несін, В.Н. Романчук, В.С. Роднов, Ю.П. Сергієнко та інші.

Сьогодні у вищих навчальних закладах МВС України ще не вироблено єдиного підходу до побудови змісту фізичної підготовки майбутніх правоохоронців та використання методів розвитку певних рухових якостей. Більшість дослідників зосереджують свою увагу на

питаннях навчання руховим діям, значно менше робіт висвітлюють психолого-педагогічні аспекти професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх правоохоронців. Ефективне управління навчально-тренувальним процесом спеціальної фізичної підготовки вимагає чіткого визначення пріоритетів розвитку тих чи інших фізичних якостей та відбору найбільш ефективних організаційних форм, засобів і методів фізичної підготовки [1, С.49].

На нашу думку, визначення цільових орієнтирів, змісту та застосування відповідних методів на кожному етапі навчання сприятиме оптимізації процесу спеціальної фізичної підготовки майбутніх працівників поліції. Недоліки фізичної підготовки, особливо на початковому етапі навчання, значно ускладнюють роботу над формуванням професійно-важливих вмінь та навичок виконання заходів фізичного впливу. Але, найбільші труднощі очікують курсантів у майбутньому, коли відповідно до навчальної програми буде здійснюватися розучування тактико-технічних дій в ускладнених умовах, зокрема при виконанні навчальних завдань з подолання смуги перешкод, проведенні марш кидків, спарингів з боротьби самбо та рукопашного бою, комплексних занять тощо. У процесі спеціальної фізичної підготовки курсантів вищих навчальних закладах МВС України умовно виокремлюють кілька етапів, зокрема етап початкової підготовки, етап поглибленого навчання та етап формування психофізичної готовності.

Аналіз змісту програм спеціальної фізичної підготовки на початковому етапі навчання вказує на те, що основними завданнями даного етапу є формування знань про закономірності рухової активності, важливість занять для майбутньої службової діяльності, всебічний фізичний розвиток, отримання вмінь використовувати фізичні вправи для зміцнення здоров'я, набуття рухового досвіду шляхом оволодіння новими руховими діями та початкове формування професійно-важливих рухових навичок – розучування базової техніки прийомів самозахисту без зброї. З огляду на вищезначене, вважаємо доцільним зміст фізичної підготовки початкового етапу побудувати зі спрямованістю на зміцнення м'язів опорно-рухового апарату курсантів, створення базового потенціалу сили та витривалості з

метою досягнення високої функціональної стійкості серцево-судинної та дихальної систем організму. Важливим є також розвиток швидкості та координаційних здатностей, зокрема точності та узгодженості одиночних рухів, швидкості перебудови рухових дій, здатності до вільного розслаблення м'язів та вестибулярної стійкості. Значну увагу слід приділити вивченню правильної техніки виконання фізичних вправ, вихованню відчуття рівноваги та досягненню оптимальної гнучкості [2, С. 79].

Поступове ускладнення навчальних програм спеціальної фізичної підготовки зобов'язує викладачів вже на початковому етапі навчання шукати найбільш раціональні методи розвитку фізичних якостей, які маючи спрямованість на зміцнення здоров'я, підвищення працездатності та функціональної надійності організму курсантів створюють передумови для засвоєння техніки виконання заходів фізичного впливу. Розпочинаючи курс фізичної підготовки з курсантами першого року навчання для зміцнення нервово-м'язового апарату та всебічного розвитку силових якостей, на наш погляд, слід використовувати переважно екстенсивний інтервальний метод, який передбачає відносно тривалі навантаження з незначною та середньою силою подразнення. Оптимальним вважають супротив 30-40 % від максимальної сили. Зазвичай кожную вправу виконують в середньому темпі та плавно не менш ніж 20-30 разів або тривалістю близько 60 с [3].

Встановлено, що витривалість відіграє найважливішу роль в оптимізації життєдіяльності людини й виступає як найважливіший компонент фізичного здоров'я людини. Ураховуючи професійно-прикладний характер фізичної підготовки у навчальних закладах МВС України, зокрема те, що одним із основних завдань є формування у курсантів навичок дій в ускладнених умовах та екстремальних ситуаціях силового характеру, на початковому етапі навчання важливим є розвиток здатності людини швидко, оперативно та найбільш раціонально вирішувати рухові завдання в умовах що змінюються [3].

Зазначимо, що поряд з глибокими юридичними знаннями високий рівень фізичної підготовки є обов'язковою вимогою до професійної

підготовки сучасного поліцейського. Формування фізичних якостей безумовно є складний педагогічний процес, між окремими компонентами якого існують багатосторонні й різнорівневі зв'язки. Практична складова фізичної підготовки майбутніх правоохоронців, на наш погляд, є одним з провідних чинників, який визначає зміст, форми та методи навчання.

Отже, з огляду на мету й завдання професійно-прикладної фізичної підготовки сучасних правоохоронців у вищих навчальних закладах МВС України слід наголосити на необхідність поділу фізичної підготовки на дві частини: базову різнобічну фізичну підготовку, спрямовану на створення спеціального «фундаменту» й професійно-спрямовану фізичну підготовку, мета якої як можливо високий розвиток рухового потенціалу для розучування базової техніки самозахисту без зброї та рукопашного бою. Особливістю фізичної підготовки майбутніх правоохоронців на початковому етапі навчання є спрямованість на зміцнення м'язів опорно-рухового апарату, створення базового потенціалу сили та витривалості, досягнення високої функціональної стійкості серцево-судинної та дихальної систем організму, розвиток швидкості, координаційних здатностей, та гнучкості. Подальші завдання можуть бути спрямовані на визначення змісту та обсягів навантаження для фізичної підготовки майбутніх правоохоронців на кожному етапі навчання та створення навчальних програм для курсантів спеціалізованих вузів МВС України.

Література:

1. Компанієць Ю.А. Аналіз стану системи фізичної підготовки майбутніх правоохоронців та перспективні напрямки її вдосконалення/ Ю.А. Компанієць// Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту, 2014. – №9. – С. 48-50.
2. Байтало Ю.М. Роль фізичного виховання у професійній підготовці курсантів навчальних закладів МВС України/ Ю.М. Байтало// Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту, 2013. – №6. – С.78–80.
3. Ярещенко О.А. Особливості впливу психомоторних здібностей курсантів на спеціальну фізичну підготовленість// Педагогіка, психологія та методико-біологічні проблеми фізичного виховання і

спорту: наукова монографія за редакцією проф. Єрмакова С.С. – Харків: ХДАДМ(ХХП), 2014. – №12.

Ватагіна Л.О., Удренас Г.І.	
ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ПРИМУСУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРУЛЬНИХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ	43
Вдовиченко О. М.	
ПРОТИДІЯ ЕКСТРЕМІЗМУ В УКРАЇНІ	47
Геращенко О.С.	
ЗАСТОСУВАННЯ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ ПІД ЧАС ОХОРОНИ ТА ОБОРОНИ БЛОКПОСТА	52
Головацький О.О.	
ПРОТИДІЯ БІОЛОГІЧНОМУ ТЕРОРИЗМУ ЯК СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БІОБЕЗПЕКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	55
Докторова В.Л., Конєв О.Ю.	
ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА – СКЛADOVA ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ	58
Домніцак В. В.	
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРАЦІВНИКАМИ ПОЛІЦІЇ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПІД ЧАС НЕСЕННЯ СЛУЖБИ	63
Йосипів Ю. Р.	
РЕФОРМУВАННЯ ВІДОМЧОЇ ОСВІТИ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ	67
Жуковський С. В.	
АВТОМОБІЛЬНА ПІДГОТОВКА – КРИТЕРІЙ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ	71
Катеринчук І. П.	
ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	76
Коломієць Ю. Ю., Коломієць Т.Ю.,	
УСВІДОМЛЕННЯ ПРАЦІВНИКАМИ ПОЛІЦІЇ СВОЄЇ ВИСОКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	80
Коломієць Ю. М.	
ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВ ТАКТИКИ ДІЙ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПІД ЧАС НЕСЕННЯ СЛУЖБИ З ОХОРОНИ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ ТА В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ	83
Ком'яга А.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ	87